

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ostrov u Macochy, okres Blansko

Identifikátor školy: 600 106 306

Termín konání orientační inspekce: 16. - 18. leden 2002

Čj.	122-122/02-11086
Signatura	ol1cv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostrov u Macochy je školou úplnou, je příspěvkovou organizací. V letošním školním roce má 8 tříd, 4. a 5. ročník je sdružen do jedné třídy. Školu navštěvují žáci z obce Ostrov u Macochy, spádovou obcí jsou Vysočany. K povinné školní docházce je zapsáno 147 žáků. Škola realizuje vzdělávací program Základní škola č.j.: 16 847/96-2. V rámci povinné výuky jazyků nabízí německý jazyk, od letošního školního roku je zaveden od 4. ročníku anglický jazyk. Součástí školy je mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Činnost mateřské školy, školní družiny a školní jídelny nebyla v rámci orientační inspekce sledována.

Zřizovatelem školy je obec Ostrov u Macochy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Průběh a výsledky vzdělávání byly na prvním stupni hodnoceny v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda a hudební výchova. Plánování a příprava výuky, podmínky výuky, organizace, formy a metody práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace je hodnocena za všechny sledované předměty společně.

I. stupeň

Plánování a příprava výuky

Časová dotace vyučovacích hodin je v souladu s požadavky učebního plánu realizovaného vzdělávacího programu. Pro jednotlivé předměty a ročníky mají vyučující zpracované časově tematické plány, které zajišťují rozvržení a kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Funkčnost zpracování plánů je rozdílná, některé z nich mají formální charakter. Do plánů není zapracován oddíl osnov „Výchova ke zdraví“ a výuka psaní ve 4. a 5. ročníku. Výuka psaní nebyla ve 4. a 5. ročníku prostřednictvím zápisů v třídních knihách dokladována. Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla pečlivá, avšak v některých hodinách méně zohledňovala individuální výukové potřeby jednotlivých žáků. Stanovené výukové cíle byly v převážné většině zhlédnutých hodin naplňovány, učitelé je formulovali v souladu s osnovami a s možnostmi žáků. O žácích se specifickými poruchami učení jsou učitelé informováni a z kontroly žákovských písemných prací vyplývá jejich snaha o individuální přístup a ojedinele i diferenciaci nároků dle žákových schopností. Těmto dětem je dále věnována individuální péče v dyslektickém nebo logopedickém kroužku.

Plánování a příprava výuky měly průměrnou úroveň.

Podmínky výuky

Na I. stupni ZŠ splňují všichni učitelé, kromě vyučující hudební výchovy, požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, danou příslušnou právní normou.

Prostorové podmínky pro realizaci vzdělávacího programu jsou velmi dobré. Pouze ve třídě se spojenými ročníky je vzhledem k vyššímu počtu dětí omezený prostor pro skupinové nebo relaxační činnosti. Světelné podmínky ve třídách nejsou optimální, osvětlení je slabé a nedostačující. Školní nábytek (stolky a židličky) v některých případech neodpovídal

výšce žáků. Žáci používají k výuce schválené učebnice a pracovní sešity. Vybavení učebními pomůckami je zastaralé, ale funkční, ve sledovaných hodinách byly pomůcky využívány méně. Jen někteří vyučující si sami vyrábí drobné manipulativní pomůcky k doplnění a zefektivnění výuky. Pro výuku hudební výchovy je k dispozici velmi pěkně vybavená odborná učebna (příjemné a podnětné prostředí, kvalitní audioteknika). Celkové zabezpečení školy audiovizuální technikou je průměrné.

Sled vyučovacích hodin odpovídal požadavkům psychohygieny, délky jednotlivých přestávek byly, kromě zkrácené délky polední přestávky, v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky o základní škole. Pitný režim spolu s nabídkou svačinek je zajištěn ve školní jídelně a děti této možnosti využívají. Některé z nich si navíc nosí pití z domova. Relaxace žáků o přestávkách byla zajištěna (pingpongové stoly), v průběhu hodin byla většinou opomenuta. Na správné sezení dětí při psaní bylo dbáno s různou důsledností. Estetika tříd a chodeb byla velmi dobrá.

Personální podmínky jsou velmi dobré, materiálně technické zabezpečení průměrné, psychohygienické podmínky velmi dobré. Celkově jsou hodnoceny podmínky výuky jako velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky

Organizace, formy a metody práce se ve sledovaných hodinách výrazněji nelišily. Převažovaly frontální činnosti, činnosti skupinové byly zařazovány méně, přesto měli žáci příležitost k rozvoji sociálních dovedností. Organizační pokyny pro žáky byly jasné a srozumitelné. Zařazování didaktických a motivačních her i využití názoru posilovalo zájem žáků a podněcovalo je k aktivnímu zapojení do činností. Nové poznatky byly logicky vyvozovány ve vzájemných souvislostech v návaznosti na předchozí učivo a na praktické zkušenosti žáků. Vyučující většinou využívali pestrých vyučovacích metod, které se často střídaly. Žákům nebyly předkládány jen hotové poznatky, ale byli vedeni i ke správné aplikaci probíraného učiva. Dokázali pracovat samostatně, řídit se podle pokynů vyučujících a celkově prokazovali dobré znalosti. V souladu s plánem práce školy byla v hodinách věnována pozornost rozvoji čtenářských dovedností, které jsou u žáků na velmi dobré úrovni. Písemným projevům dětí byla věnována náležitá pozornost, žákovské sešity byly pravidelně opravovány a kontrolovány. Úhlednost písma a úprava písemných prací měla převážně velmi dobrou úroveň. Tempo výuky bylo přiměřené, všichni žáci pracovali na stejných úkolech a ve stejném čase. Pomalejší žáci měli možnost úkol dokončit podle svých možností. Jen ojediněle se objevila práce s chybou jako formou sebereflexe žáka. Učivo bylo ve všech sledovaných hodinách interpretováno věcně a odborně správně. Vyučovací čas byl využíván efektivně.

Organizace, formy a metody práce měly velmi dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení

Vstupní motivace byla nevýrazná, většinou byla nahrazena sdělením obsahu hodiny. V průběhu vyučování učitelé velmi pěkně žáky motivovali změnou činností, vyprávěním, mezipředmětovými vztahy, vzájemným sdělováním osobních poznatků a zážitků dětí. Pochvala, povzbuzení, průběžné pozitivní posilování dětí mělo kladný vliv na jejich aktivitu a zájem o výuku. Žákům, kteří potřebovali pomoc, se vyučující individuálně věnovali. Kontrolu výsledků zadané práce prováděli žáci podle charakteru zadaného úkolu společně s vyučujícím, nebo samostatně. Při společném vyhodnocení zadaných úkolů nebyla vždy všem žákům poskytnuta zpětná vazba o příčinách jejich chybování. Hodnocení výsledků žáků v závěru hodin prováděli

učitelé sami, méně využívali této příležitosti k analýze chyb a k vedení dětí k sebehodnocení a sebekontrolé.

Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

Pěkný vztah k žákům, tolerantní a laskavý přístup učitelek k nim, nestresující pracovní atmosféru bylo možné pozorovat v průběhu všech vyučovacích hodin. Učitelé se snažili žáky, jako osobnosti, respektovat. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla jednání, plnili pokyny vyučujících a chovali se ukázněně. Komunikativní dovednosti a vzájemnou interakci mezi žáky se dařilo lépe rozvíjet při skupinových činnostech, při frontálně vedené výuce převažoval verbální projev vyučujících. Prostor pro vyjádření svého názoru a pro možnou diskusi k tématu učiva měli žáci poskytnut v menší míře. Menší důraz byl kladen na souvislý mluvní projev žáků.

Interakce a komunikace měla průměrnou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni ZŠ hodnoceny jako velmi dobré.

II. stupeň

Průběh a výsledky vzdělávání byly na druhém stupni ZŠ hodnoceny v předmětech český jazyk, dějepis, německý jazyk, chemie, matematika a fyzika. Plánování výuky a personální podmínky jsou zhodnoceny za celý druhý stupeň společně, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny pod názvy jednotlivých předmětů.

Plánování výuky, personální podmínky

Časová dotace vyučovacích hodin sledovaných předmětů odpovídala požadavkům realizovaného vzdělávacího programu i přes skutečnost, že v 6. ročníku je týdenní dotace hodin matematiky posílena o 1 vyučovací hodinu. Obsah výuky je plánován v souladu s požadavky učebních osnov. O žácích s vývojovými poruchami učení jsou vyučující informováni, zřetelná diferenciací v zadávání úkolů nebyla ve sledovaných hodinách pozorována. Vyučující pravidelně vzdělávají intergovaného žáka, kterému byla umožněna individuální výuka a do školy dochází pouze 2x týdně.

Vyučující sledovaných předmětů, kromě výuky jednoho předmětu, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti vzhledem k příslušné právní normě.

Plánování výuky i personální podmínky mají velmi dobrou úroveň.

Český jazyk

Příprava hospitovaných vyučovacích hodin byla velmi důkladná po stránce odborné, méně propracovaná po stránce metodické.

Materiální zabezpečení předmětu český jazyk je na standardní úrovni. Kabinet českého

jazyka je vybaven běžnými pomůckami bez výraznější inovace. Výuka probíhala v kmenových třídách, jejichž vybavení bylo vzhledem ke sledovanému předmětu méně podnětné. Didaktická technika je na škole k dispozici, při sledované výuce jí nebylo použito. Ve škole je zřízena žákovská knihovna, její prostory jsou esteticky upraveny. Knižní fond není rozsáhlý, avšak knihy jsou systematicky a přehledně uspořádány. Výpůjční doba je stanovena, frekvence výpůjček je nízká. Psychohygienické podmínky škola dobře zabezpečuje; v některých vyučovacích hodinách ovšem byla jejich úroveň snižována jednotvárnou strukturou vyučovacích hodin a výkladovým stylem výuky, což vedlo k únavě žáků. Relaxační chvílky nebyly při hospitované výuce do hodin zařazovány.

Do kvality výuky se pozitivně promítala odbornost vyučující, učivo bylo interpretováno odborně správně. Vyučující dovedla výchovně využít probírané učivo, což se projevilo zejména při práci s literárním textem. Ve sledovaných hodinách převažoval jednotvárný, frontální styl výuky. Žákům byla většinou předávána hotová fakta, aniž by měli příležitost k samostatnému vyvozování závěrů nebo k aplikaci získaných vědomostí. Pracovali na stejných úkolech, diferenciaci ve vztahu ke schopnostem jednotlivých žáků nebo ve vztahu ke specifickým učiva nebyla uplatňována. S jazykovými příručkami se nepracovalo, i když si to učební látka vyžadovala. Práce s chybou, při níž by žáci byli cíleně přiváděni k příčině svého chybování, nebyla zařazována. V závěru hospitovaných hodin chybělo souhrnné shrnutí nově probraného učiva a zhodnocení práce žáků.

Motivační prvky byly zařazovány v malé míře, u žáků převažovala pasivita. Žáci měli poměrně málo příležitostí k souvislým a uceleným jazykovým projevům.

V hospitovaných hodinách byli žáci poměrně úspěšní při práci s literárním textem. V učivu o větných členech se žáci orientovali nesnadno. Při plnění slohových zadání prokazovali žáci méně jazykové obratnosti.

Při výuce českého jazyka se projevovala jistá nevyváženost mezi odbornou a metodickou stránkou. Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk je ve všech sledovaných oblastech celkově hodnocena jako průměrná.

Dějepis

Přesto, že příprava hospitovaných vyučovacích hodin byla svědomitá, absence kvalifikovanosti se částečně promítala do výuky a odrážela se především v oblasti organizace činností a využití efektivních metod práce.

Materiální podmínky pro výuku dějepisu jsou standardní, kabinet je vybaven běžnými pomůckami. Vyučující si sama připravuje řadu dalších pomůcek (např. didaktický materiál na magnetickou tabuli, zajímavosti na nástěnky apod.). Předmět je vyučován v kmenových učebnách, ty jsou ovšem vybaveny řadou podnětných prvků k výuce. Didaktické techniky při hospitované výuce použito nebylo. Relaxace byla opomíjena.

Organizace vyučovacích hodin byla většinou stereotypní. Výukové cíle směřovaly více k činnostem samotné vyučující, méně k činnostem žáků. Téma výuky nebylo v některých hodinách provázáno se stanoveným cílem. Dějepisná fakta byla pojímána většinou v souvislostech časových, méně v souvislostech geografických a kauzálních. Žáci nebyli vedeni k činnostnímu pojetí výuky, měli velmi málo příležitostí pracovat s dějepisnou mapou, nebo s dalšími doplňujícími materiály. Účinná byla práce s učebnicí, v níž se žáci dobře orientovali. Zápisy v žákovských sešitech jsou přehledně a systematicky vedeny.

Motivační prvky byly v hospitované výuce zastoupeny v menší míře. Žáci jsou často hodnoceni a klasifikováni. Převaha klasifikace vychází z výsledků pravidelně zadávaných písemných testů. Testy ponejvíce směřují k encyklopedicky pojímaným vědomostem bez

výraznějšího zřetele k postihování vzájemných souvislostí.

Ve sledovaných hodinách byla interakce a komunikace poněkud oslabena skutečností, že značnou část téměř všech vyučovacích hodin zaujímal písemný test a následně výklad, v němž převažovaly verbální aktivity samotné vyučující. Činnosti žáků nebyly preferovány.

S výjimkou materiálních podmínek, které jsou velmi dobře zabezpečovány, je ve všech ostatních oblastech hodnocena výuka dějepisu jako průměrná. Celkově je kvalita vzdělávání v dějepisu na průměrné úrovni.

Německý jazyk

Stanovené výukové cíle sice odpovídaly standardům základního vzdělávání v cizích jazycích, výsledky žáků však nedosahovaly předpokládané kvality. V souladu s návazností učiva a požadavky osnov zvolily vyučující vhodný typ učebnice jedné řady, k dispozici byly i učebnice s nahrávkami pro nácvik správné výslovnosti. Žáci mají dostatečné množství učebnic a pracovních i cvičných sešitů, chybí jim však alespoň jeden německý časopis.

Vyučující svoji jazykovou přípravu absolvovaly v různých jazykových kurzech. Z tohoto faktu vyplývá jejich menší odborná i metodická zkušenost ve výuce cizích jazyků. Průběžně se proto zúčastňují dalších kurzů pořádaných OPS Blansko a využívají nabídky seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Přístup obou vyučujících k výuce byl pro děti velmi motivující, zejména jejich snahou a zaujetím pro jazyk.

Prostorné, světlé a estetické kmenové učebny postrádaly ve výzdobě jakékoliv motivační prvky pro výuku jazykové výchovy. Starší nábytek je uspořádán tradičním způsobem do řad. Učitelky i žáci pocítují absenci jazykové učebny, vybavení televizí s videem i příslušným audiovizuálním materiálem. Jako jediná didaktická technika byl sporadicky použit kazetový magnetofon k reprodukci textu. Z hlediska psychohygieny nebyly vždy dodržovány optimální podmínky, zejména tehdy, když některé činnosti trvaly příliš dlouho, žáci se začali nudit a nesoustředili se. Relaxační chvilka byla zařazena pouze jednou, a to ještě pouze na bázi slovní hry.

Organizace jednotlivých hospitovaných hodin, použité metody a formy práce byly založeny spíše na tradičním pojetí výuky, kdy převažovaly verbální aktivity učitelské nad žákovskými. Často byla využívána práce s učebnicí a cvičením, procvičování slovní zásoby nebo vybraného gramatického jevu. Některé činnosti (opisování slovíček, samostatný překlad nového textu s pomocí slovníku) byly zdlouhavé a málo efektivní. Jen ojediněle se metody a formy výuky střídaly tak, aby aktivizovaly žáky k činnostem. Organizační pokyny byly vedeny převážně česky, jen výjimečně německy.

Seznámení žáků s cílem a tématem hodiny bylo na místě vstupní motivace. Ani v průběhu výuky nebyli žáci pro svoji práci příliš motivováni, a to jak prostředím, tak také náplní hodiny. Dost času bylo věnováno rozboru napsaných kontrolních prací, zápisu známek do žákovských knížek (v nich je klasifikace dostatečně početná) i hodnocení. To často proběhlo také formou sebehodnocení žáků i hodnocení třídního kolektivu.

Na procvičování slovní zásoby, gramatických jevů nebo překlad vět byl kladen větší důraz než na dialog a samostatný projev žáků. Příčin minimální žákovské interakce bylo několik. Prostředí nemotivující k rozhovoru svým uspořádáním, nedostatečné vybavení audiovizuální technikou a jejími náplněmi, žádné motivační prvky pro výuku jazyků a především nízká úroveň budování komunikativních kompetencí v celém systému dovedností žáků. Vztah učitelky k dětem vstřícný a laskavý, založený na oboustranném respektu. V žádné z hospitovaných hodin nebyl zaznamenán projev nekázně.

Kvalita vzdělávání v německém jazyce je celkově hodnocena jako průměrná.

Chemie

Učební osnovy se promítají v požadovaném rozsahu do pečlivě vypracovaných tematických plánů, v nichž je učivo účelně a podrobně rozčleněno a zahrnuje vedle základních pravidel bezpečné práce s chemickými látkami i souvislosti ekologické a témata, související se současnou situací ve světě. Vyučující byla na hospitované hodiny velmi dobře připravena. Svým přístupem k výuce a zaujetím pro chemii žáky pozitivně motivovala.

Hospitované hodiny proběhly v odborné učebně chemie a fyziky, vybavené demonstračním stolem a pracovními stoly pro žáky. Do jednotlivých pracovních míst je zabudována elektrická a vodovodní instalace. Prostorná místnost zajišťuje vhodné podmínky pro realizaci učebních cílů, její výzdoba je ale méně estetická a málo podnětná. Materiální vybavení přilehlého kabinetu je vzhledem k potřebám výuky na běžné úrovni. Učebnice nejsou k dispozici v potřebném množství, jejich objednávka je ve vyřizování. Zápisy v sešitech jsou proto dostatečně podrobné, sešity jsou pravidelně kontrolovány a opravovány. Psychohygienické podmínky, zejména členění hodin, střídání činností a možnost relaxace žáků nejsou v rozporu s požadovanými zásadami.

V organizaci hospitovaných hodin převažovaly opakovací a procvičovací činnosti. To však nebránilo pestrému střídání metod; po frontálním opakování následovaly aktivizující a hrové činnosti. Ve výuce se uplatnilo v plné míře činnostní pojetí. Žáci využívali připraveného materiálu a aktivně a se zájmem plnili zadané úkoly. Vyučující vhodně využívala mezipředmětových vztahů a nenásilnou formou na ně upozorňovala.

Vstupní motivace byla nahrazena seznámením žáků s obsahem hodiny. V průběhu vyučovacích hodin pak byli žáci motivováni zejména snahou o dosažení nejlepších výsledků vzhledem k závěrečnému hodnocení, pozitivním posilováním i střídáním zajímavých činností. Proto také zadané úkoly plnili se zaujetím, hlásili se a prokazovali velmi dobré znalosti opakovaného učiva. V žákovských knížkách je četná klasifikace z chemie.

Žáci byli vedeni ke správnému vyjadřování, k samostatnému řešení zadaných úkolů aktivní konstrukcí vlastních poznatků i ke spolupráci při skupinových činnostech. Verbální i neverbální komunikace učitelky byla na vynikající úrovni, byla přirozená a vytvářela prostředí vzájemné důvěry a porozumění. V hodinách vládla příjemná pracovní atmosféra a uvědomělá kázeň.

Kvalita vzdělávání v chemii byla na velmi dobré úrovni.

Matematika

Stanovené výukové cíle sledovaných vyučovacích hodin navazovaly na předchozí učivo, na míru jeho zvládnutí a byly přiměřené složení jednotlivých tříd. Sledované hodiny byly po odborné a metodické stránce převážně velmi dobře vedeny.

Výuka probíhala v běžných kmenových třídách. Učebny jsou čisté, esteticky upravené, dostatečně prostorné a na potřebné úrovni vybavené. Vybavení učebními pomůckami pro názornou výuku je průměrné. Psychohygienické zásady výuky byly ve většině sledovaných hodin respektovány.

Většina vyučovacích hodin byla věnována opakování, procvičování probraného učiva a upevňování získaných poznatků. Míře zvládnutí učební látky učitelé přizpůsobovali průběh a tempo výuky. Organizace výuky a vhodně volené metody vytvářely žákům prostor pro jejich

úspěšné uplatnění. Ve většině sledovaných hodin byli žáci prostřednictvím hledání souvislostí a zdůvodňováním řešení zadaných úkolů vedeni k rozvoji logického myšlení. Nové učivo bylo vysvětlováno v patřičných souvislostech a následně procvičováno. V případě nedostatků zjištěných při kontrole zvládnutí učiva se znovu učitelé k probrané látce vraceli a vhodně volenými postupy jej důkladně procvičovali. Od žáků vyžadovali úplnost řešení příkladů a ve většině případů i přesné vyjadřování. Při zadávané samostatné práci následovalo vždy kontrolní řešení, čímž si vyučující zabezpečovali účinnou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva. Při převažujícím frontálním způsobu výuky, kdy vyučující pracovali s celou třídou najednou, se jen ojediněle objevila práce s chybou jako formou sebereflexe každého jednotlivého žáka. Převážná část žáků v jednotlivých třídách s vyučujícími aktivně spolupracovala.

Podle povahy učiva zařadili vyučující v několika hospitovaných hodinách vhodnou vstupní motivaci, která u žáků vzbudila zájem o probírané učivo. Sledovali úspěšnost žáků při jejich samostatné práci a dosahované výsledky často objektivně klasifikovali a dávali přednost především pozitivnímu hodnocení. Přihlíželi rovněž k individuálním schopnostem dětí, oceňovali jejich snahu a pokrok.

V navštívených třídách se dařilo vytvářet nestresující pracovní atmosféru, což pozitivně ovlivňovalo i psychohygienické podmínky výuky. Drobné nedostatky byly pozorovány ve správném odborném vyjadřování žáků, a dále v malém prostoru daném žákům k diskusi a k rozvoji komunikativních a kooperativních dovedností.

Celková kvalita sledované výuky matematiky měla velmi dobrou úroveň.

Fyzika

Výuka fyziky probíhala v odborné pracovně fyziky a chemie. K prostorné učebně přiléhají pro oba předměty samostatné kabinety s potřebnými sbírkami pomůcek. Ty jsou zastoupeny v odpovídajícím množství a to jak pro provádění demonstračních pokusů, tak i pro některé žákovské pokusy a laboratorní práce. Výuka obou předmětů je zabezpečena vhodnými a učebnicemi a učebními pomůckami.

Organizačně velmi dobře připravené a materiálně zabezpečené hodiny byly velmi dobrým předpokladem efektivity výuky. Při výkladu nového učiva byli žáci aktivně zapojováni do výuky tím, že je učitelé vedli k vyvozování dalších souvislostí na základě již dříve probraného a osvojeného učiva. Vytvářeli žákům prostor pro doplnění učiva vlastními poznatky i využitím svých zkušeností. V některých hodinách pracovali nejen společně ale i ve skupinách, při plnění úkolů využívali odbornou a encyklopedickou literaturu, v níž vyhledávali potřebné informace. Zástupci jednotlivých skupin pak formou krátkých referátů seznamovali své spolužáky s výsledky řešení. Při praktickém měření fyzikálních veličin byly upevňovány správné zásady a postupy měření. Učivo bylo vhodně aplikováno na praktických příkladech. Většina žáků se aktivně do výuky zapojovala.

Vstupní motivace byla ve sledovaných hodinách fyziky většinou zařazena, její účinnost však byla v jednotlivých případech rozdílná. Vyučující žáky objektivně klasifikovali, nechybělo ani motivační hodnocení.

Při skupinových činnostech měli žáci vytvořen prostor pro rozvoj kooperativních dovedností. Ojediněle se drobné nedostatky žáků objevovaly v používání odborné terminologie.

Celková úroveň sledované výuky fyziky byla velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání nebyly použity standardizované testy. Hodnocení výsledků úrovně vědomostí, dovedností a sociálních kompetencí vychází z pozorování v hospítovaných hodinách, z písemných prací žáků a z předložené školní dokumentace.

V hodinách, ve kterých se metody a formy práce často střídaly a v hodinách s činnostním pojetím výuky projevovali žáci dobré znalosti, aktivitu, a zájem o práci. Dovedli se soustředit, správně reagovat na otázky vyučujících, uplatnit některé získané poznatky v praktických situacích. Při skupinových činnostech spolupracovali, pomáhali pomalejším žákům. Dostávali ale méně příležitosti k prezentaci výsledků své práce, k sebehodnocení a k rozvoji souvislého mluvního projevu. Někteří žáci měli problém plynule se vyjadřovat, někdy i vzájemně komunikovat.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Škola má stanovenou jasnou, promyšlenou koncepci svého rozvoje, která vychází z analýzy místních podmínek a reaguje na potřeby žáků a požadavky rodičů. Koncepce školy i celý systém plánování je rozpracován velice podrobně pro všechny oblasti. Jednotlivé úkoly koncepce prolínají propracovaným systémem plánů, jsou reálné a jsou dále konkretizovány v ročním plánu a v plánech krátkodobých. Stanovené úkoly jsou vyhodnocovány, výsledky analýz jsou východiskem pro stanovení dalších úkolů a postupů. Koncepci vypracoval ředitel školy, s jejími úkoly byli seznámeni zaměstnanci školy i rodiče.

Učební plán realizovaného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 je vyvážený, disponibilní hodiny jsou rovnoměrně rozvrženy v souladu s požadavky vzdělávacího programu. Volitelnými předměty jsou anglický jazyk, informatika a domácnost. V rámci nepovinného předmětu mohou žáci navštěvovat náboženství a pohybové hry, své zájmy mohou rozvíjet ve 13 zájmových kroužcích, vedených jak pedagogy, tak i rodiči.

Plánování školy má vynikající úroveň.

Organizování

Organizace výchovně vzdělávací činnosti je upravena přehlednou, podrobnou a funkční dokumentací s přesným vymezením kompetencí a zodpovědností jednotlivých pracovníků. Ředitel školy při své práci využívá připomínek a podnětů svých poradních orgánů - pedagogické rady, metodického sdružení a předmětových komisí, účinně spolupracuje s žakovskou samosprávou a sdružením rodičů (SRPDŠ). Organizace provozu je dána organizačním řádem. Zásady pro plynulý chod školy a pro chování žáků jsou přesně vymezeny v Řádu školy a ve Vnitřním režimu školy. Řád školy je zpracován v souladu s příslušnými právními normami. Vymezuje povinnosti a práva žáků, jejich rodičů i zaměstnanců školy při všech činnostech spojených se školní docházkou a provozem školy. Je zpracován velmi

podrobně a důsledně, avšak méně přehledně. V části týkající se zapojení žáků do služeb ve školní jídelně jsou některá z ustanovení nevhodná. V jednotlivých učebnách není zveřejněn ani stručný přehled režimu školy, ani základní pravidla pro jeho dodržování. Pro hodnocení a klasifikaci žáků školy vypracovala vnitřní klasifikační řád, který je z převážné většiny dodržován.

Výchovné poradenství má velmi dobrou úroveň. Výchovná poradkyně vede pečlivě evidenci žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků jsou vypracovány. Osvědčuje se spolupráce s PPP (např. testy pro volbu povolání). O vývoji žáků jsou průběžně vedeny záznamy. Minimální preventivní program prevence sociálně patologických jevů je zpracován konkrétně a velmi dobře. Úkoly pro žáky jsou rozpracovány do jednotlivých předmětů.

Vnitřní informační systém je funkční a zajišťuje včasné informování pracovníků školy. Informace jsou předávány většinou osobně a ihned, dále na poradách, na pedagogických radách, školním rozhlasem. Důležité informace jsou vyvěšeny na nástěnkách. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování žáků prostřednictvím žakovských knížek a deníčků, na pravidelných třídních schůzkách, konzultačních hodinách, individuálně. Ochranu osobních dat škola zajišťuje odpovídajícím způsobem.

Povinná dokumentace školy je vedena pečlivě a v souladu s právními předpisy, drobné administrativní nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Výroční zpráva za školní rok 2000/2001 obsahuje všechna ustanovení předepsaná zákonem, je zpracována přehlednou a dostatečně informativní formou. Zpráva byla projednána na pedagogické radě. V závěru je zahrnuto hodnocení dosaženého stavu a stručné záměry v další činnosti školy.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Pořádá besídky, soutěže, vystoupení. Žáci se účastní olympiád, sportovních soutěží a celoškolních akcí i akcí, pořádaných sdružením rodičů. Činnost školy je prezentována i prostřednictvím internetových stránek, obecního rozhlasu, v obecním zpravodaji a na úřední desce v obci.

Organizace provozu školy je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování

Vedení pracovníků a jejich motivování vychází z koncepce školy. Ředitel školy jasně stanovil úkoly, jejichž plnění následně kontroluje. Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je maximálně využívána. Pro tvořivou práci mají učitelé vytvořeny vhodné podmínky. Další vzdělávání učitelů a rozšiřování jejich kvalifikace ředitel školy podporuje a umožňuje. Vzdělávání je plánováno, učitelé využívají nabídek různých seminářů a podle potřeb školy a v souladu se svými zájmy se jich účastní nebo se průběžně vzdělávají. Pedagogický sbor je stabilizován. Vedení školy klade velký důraz na výběr nových pracovníků tak, aby svými kvalitami naplňovali koncepční záměry školy. Systém hmotného a morálního stimuluování pracovníků je promyšlený. Kritéria pro nenárokové složky platu jsou podrobně a konkrétně rozpracována, jsou funkční a pracovníkům předem známa. Ředitel školy provádí pravidelně pomocí zadávaných prověrek hodnocení výsledků znalostí žáků a výsledky podrobně analyzuje. Do systému sebehodnocení školy je zařazeno i hodnocení a porovnání výsledků vědomostí žáků ze spádové školy.

Vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny, jejich rozsah odpovídá velikosti a potřebám školy. Kontrolní činnost vedení školy vychází z podrobného ročního plánu kontrol, který je dále rozpracován do jednotlivých měsíců. Plán kontrol zahrnuje všechny součásti školy a všechny oblasti činnosti školy. V zpracovaném systému kontrolní činnosti jsou kompetence delegovány na jednotlivé členy vedení. Hlavním nástrojem kontroly výchovně vzdělávacího procesu je hospitační činnost ředitele a jeho zástupkyně prováděná dle ročního plánu, který je aktuálně upravován. Plán hospitací vypovídá o promyšleném systému kontroly vzdělávacího procesu. Hospitační záznamy mají potřebnou vypovídací hodnotu o kvalitě práce jednotlivých vyučujících, obsahují doporučení a návrhy opatření k nápravě zjištěných nedostatků. V některých případech byly cíle hospitací formulovány poněkud nezřetelně. S výsledky kontrol jsou pracovníci školy prokazatelně seznamováni a jasně stylizované závěry jim poskytují zpětnou vazbu. Hospitační zjištění jsou rovněž zobecňována a analyzována v širším kolektivu na poradách. Prospěch a chování žáků jsou pravidelně vyhodnocovány na pedagogických radách. Výsledky učení jsou vedením školy pravidelně sledovány prostřednictvím písemných pololetních prací z českého jazyka a matematiky, zadávaných a vyhodnocovaných ředitelem školy, testů z cizích jazyků a tématických prověrek zadávaných ředitelem. Získané informace jsou vyhodnocovány, analyzovány, porovnávány s uplynulým obdobím a dále využívány ve prospěch zkvalitňování výchovně vzdělávací činnosti školy.

Kontrolní mechanismy jsou plně funkční, zahrnují všechny oblasti činnosti školy a jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V roce 2000 byl škole poskytnut finanční příspěvek ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje (dále jen NIV) ve výši 4 357 000 Kč. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích školy činil 83,16%. Přidělené finanční prostředky byly zcela vyčerpány. Za účetní období roku 2000 byl vykázán nulový hospodářský výsledek.

Porovnáním rozpisu rozpočtu NIV za sledované období s výkazem zisku a ztrát a s hlavní knihou bylo zjištěno, že mzdové prostředky byly plně vyčerpány, prostředky na zákonné odvody a přiděl do FKSP byly využity z 97,8%. Prostředky ušetřené na zákonných odvodech byly převedeny do ostatních neinvestičních výdajů, které byly také zcela vyčerpány.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Všechny závazné ukazatele mzdové regulace - limit počtu zaměstnanců - limit čerpání mzdových prostředků - byly v kontrolovaném období na ZŠ splněny.

Kontrolou zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů prošli všichni zaměstnanci ZŠ.

U zaměstnanců, zařazených ve třídě 4 až 7 nebyl stávajícím mzdovým předpisem upraven způsob zařazení těchto zaměstnanců, zejména pak kvalifikační předpoklad pro jejich zařazení do příslušných tříd, což zákon o platu č. 143/1992 Sb. umožňuje.

V průběhu kontroly proto došlo k přepracování mzdového předpisu ve prospěch zaměstnanců tak, aby nemusel být proveden odpočet let praxe za nesplnění potřebného stupně vzdělání a tím k zařazení zaměstnance do nižšího platového stupně.

Podmínky pro stanovení a vyplácení nenárokových složek platu (odměny, osobní příplatky, příplatky za třídnictví, příplatky za vedení) jsou vnitřním mzdovým předpisem upraveny.

Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že výše a způsob vyplácení osobních příplatků a odměn je v souladu s platnými právními předpisy.

Rozdělení nenárokových složek - osobních příplatků a odměn - bylo v roce 2000 v poměru 72% a 28%.

Fond kulturních a sociálních potřeb byl vytvářen a využíván v souladu se zákonným předpisem.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Príspevek ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje byl využit v souladu s právním předpisem na nákup učebnic, učebních pomůcek, školení a vzdělávání pracovníků, cestovné a úhradu nákladů na povinný plavecký výcvik. Rozpočtem nebyl stanoven rozpis částek na jmenované ukazatele a původně stanovený objem prostředků ze SR na ONIV byl navýšen o prostředky ušetřené na zákonných odvodech a o prostředky z rezervního fondu. Částka na ONIV zahrnuje i 100 000 Kč, které byly škole přiděleny referátem školství Okresního úřadu Blansko na dokončení projektu „Regionální učebnice – čítanka, Ostrov u Macochy, příroda – současnost – pověsti.“ Príspevek byl využit v souladu s deklarovaným účelem.

Po vynětí částky na tisk regionální učebnice z ONIV lze konstatovat, že zbývající ONIV byly z 30,34 % použity na nákup učebnic, z 28,62 % na nákup učebních pomůcek, z 13,14 % na vzdělávání zaměstnanců, z 18,81 % na cestovné a z 9,09 % na plavecký výcvik.

V přepočtu na jednoho žáka bylo vyčerpáno na učebnice 190,24 Kč, na učební pomůcky 179,45 Kč, na další vzdělávání pracovníků 82,40 Kč a na cestovné 117,93 Kč.

Účetní doklady související s čerpáním ONIV ze státního rozpočtu splňují všechny náležitosti vyplývající z platného právního předpisu.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V roce 2000 základní škola neobdržela ze státního rozpočtu žádné účelové prostředky.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V roce 2000 základní škola neobdržela ze státního rozpočtu žádné investiční prostředky

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva byla zpracována v souladu s platným právním předpisem.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky státního rozpočtu byly v kontrolovaných oblastech vzhledem k účelu jejich poskytnutí a k učebním dokumentům využity efektivně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení
- Zřizovací listina
- Záznamy z porad vedení školy a záznamy školní samosprávy z jednání s vedením školy
- Záznamy z třídních schůzek
- Rozpis zvonění s délkami přestávek
- Kritéria pro přiznání osobního příplatku
- Kritéria pro stanovení osobního ohodnocení a mimořádných odměn
- Minimální preventivní program sociálně patologických jevů
- Provozní řád
- Organizační řád, organizace školního roku 2001/2002
- Koncepce školy, roční plán práce, krátkodobé plány práce
- Plán kontrolní a hospitační činnosti
- Hospitační záznamy ředitele školy
- Vnitřní klasifikační řád
- Řád školy, vnitřní řád školy
- Žákovské knížky, sešity žáků, písemné práce žáků
- Učební plán
- Rozvrh hodin
- Plán vzájemné spolupráce se ZŠ Vysočany
- Výkaz Škol (MŠMT) V3-01 podle stavu k 30.9. 2000 ze dne 2.10.2000.
- Výkaz Škol (MŠMT) V1-01 podle stavu k 30.9.2000 ze dne 2.10.2000.
- Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31.12.2000 ze dne 24.1. 2001, Rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací sestavená ke dni 31.12.2000 ze dne 24.1.2001. Výpis zkrácené hlavní knihy k 31.12.2000 , výpisy obrátů SÚ501 AÚ12, SÚ501 AÚ52, SÚ501 AÚ13, SÚ501 AÚ53, SÚ512 AÚ50, SÚ518 AÚ58, SÚ 912 AÚ50, SÚ912 AÚ75.
- Prvotní doklady – faktury a pokladní doklady týkající se čerpání příspěvků ze státního rozpočtu a hospodaření s FKSP.
- Výkaz-čerpání dotace školského úřadu k 31.12.2000 ze dne 25.1.2001
- Rozpočet FKSP na rok 2000 ze dne 25.5.2000, čerpání FKSP ze dne 21.2.2001
- Vnitřní směrnice – pro vedení účetnictví a zpracování účetních dokladů , účtový rozvrh pro rok 2000, pokyn ředitele k cestovním náhradám, poskytování OOPP pro pracovníky ZŠ (účinnost od 1.1.2000)
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000 ze dne 25.1. 2001
- Vnitřní mzdový předpis ze dne 1.1.2001
- Výkaz P1-04 za 1.- 4. čtvrtletí 2000 ze dne 4.1.2001
- Personální dokumentace, osobní spisy všech zaměstnanců ZŠ Ostrov u Macochy

ZÁVĚR

- Škola naplňuje v oblasti učebního plánu a učebních osnov sledovaných předmětů požadavky realizovaného vzdělávacího programu.
- Pro výchovně vzdělávací práci jsou vytvořeny velmi dobré podmínky. Personální zabezpečení je velmi dobré. Škola je vybavena učebními pomůckami pro výuku, ale drobné manipulativní pomůcky pro názornou výuku nebo činnostní pojetí výuky byly v hospitovaných hodinách využívány využity méně. Vybavení audiovizuální technikou je průměrné. Ve výchovně vzdělávací činnosti převažovalo uplatnění pestrých forem a metod práce, efektivita výuky se snižovala v hodinách s frontální výukou. Vyučující mají k žákům vstřícný vztah, menší pozornost je věnována podpoře a rozvoji sociálních dovedností. Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.
- V řízení školy je velkou předností vstřícnost ředitele ke všem pracovníkům a zájem o jejich činnost. Způsob řízení dává učitelům dostatek prostoru k iniciativě a zároveň je vede ke spoluzodpovědnosti při uplatňování priorit. Promyšlený a cílený postup při organizaci chodu školy umožňuje naplňování stanovených záměrů a cílů. Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.
- Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům čerpány efektivně a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Šefránková	..E. Šefránková, v.r.....
Členové týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	..J. Měřinská, v.r.....
	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	..Z. Nešetřilová, v.r.....
	Mgr. Pavel Klár	..P. Klár, v.r.....
	Mgr. Jaroslav Krška	..J. Krška, v.r.....
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Věra Gazárková, Helena Svobodová	

V Brně dne 7. 2. 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ....15. 2. 2002.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Bořivoj Štěrbáček

...B. Štěrbáček, v.r.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Referát školství Blansko	06-03-2002	122-178/02-11086
Zřizovatel: Obec Ostrov u Macochy	06-03-2002	122-177/02-11086
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
4. 3. 2002	-	Připomínky nebyly podány